

Verksamhetsberättelse för Roslagens Ornitologiska Förening för år 2021

Styrelsen för Roslagens Ornitologiska Förening (ROF) presenterar här verksamhetsberättelsen för år 2021.

Medlemmar

Vid 2021 års utgång hade ROF 263 medlemmar - varav 220 ordinarie medlemmar, 41 familjemedlemmar samt 2 junior .

Styrelse och övriga funktionärer

Från och med ROF:s årsmöte 22 september 2021 består styrelsen av:

Ordförande: Kristoffer Stighäll, Sekreterare: Magnus Bladlund, Kassör: Anqi Lindblom Alm.

Övriga ordinarie ledamöter: Gabriel Ekman, Lars Hansén, Karin Persson och Ronny Carlsson.

Suppleanter: Gosia Surminska, Mikael Andersson och Stefan Malmkjell.

Revisorer: Lars Borgersen och Lino Åberg. Suppleant: Tony Mattsson.

Valberedning: Dan Johansson (sammankallande) och Bo Granberg. Suppleant: Karin Enström.

ROF:s styrelse har under året haft 5 protokollförda styrelsemöten.

Medlemsaktiviteter

Våren 2021 anordnades följande 7 aktiviteter:

Strömstare och vandring längs Norrtäljeån 2 mars.

Uggleutflykt 19 mars.

Naturvårdsarbete, Hasselhorn 10 april.

Sträckskådning vid Rönnskärs udde 25 april.

Kundbysjön 1 maj.

Fågelvandring Vigelsjö och Ludden 27 maj.

Nattsångarexkursion 11 juni.

Hösten 2021 anordnades följande 6 aktiviteter.

Rovfågelspaning 29 augusti.

Årsmöte och föreläsning om Ansvarsarter i Norrtälje kommun av Kristoffer Stighäll 22 september.

Sträckskådning vid Rönnskärs udde 26 september.

Naturvårdsarbete, Hasselhorn 23 oktober.

Salskrakar vid Skedviken 13 november.

Okänt utflyktsmål (Riddersholm) 27 november.

Roskarlen årgång 43 (år 2021)

Det årliga numret av Roskarlen gavs ut år 2021 och var årgång 42.

Numret omfattade totalt 60 sidor, 7 artiklar och ca 40 bilder.

Föreningens hemsida och Facebook, dekal

ROF hemsida uppdateras regelbundet med aktuella nyheter samt information om kommande aktiviteter samt rapporter från exkursioner.

Aktuellt program finns där för nedladdning för de som inte fått detta eller vill ha ett extra.

På Facebook finns dels en ROF-sida och en ROF-gruppsida. Båda uppdateras med kommande aktiviteter.

Naturvårdsgruppen

Naturvårdsinsatser på Hasselhorn

Det praktiska naturvårdsarbetet har under verksamhetsåret 2021 koncentrerats till Hasselhorns naturreservat, beläget norr om sjön Erken. ROF begärde och fick hösten 2017 länsstyrelsens tillstånd att utföra biotopförbättrande åtgärder i Hasselhorns naturreservat. Allt arbete utförs i enlighet med beslutad skötselplan för naturreservatet. Under verksamhetsåret 2021 har allt arbete utförts i två områden, i första hand på Rumpudden, samt norr om Erkenvägen

Under 2021 har det inrapporterats 186 arbetstimmar, var av 93 timmars arbete med motorsåg. Två programaktiviteter har genomförts, en den 10 april med 12 deltagare och den andra den 23 oktober och även då med 12 deltagare. Ett varmt tack till alla som ställt upp.

Vi börjar nu se resultatet av alla nerlagda timmar i form av ett mer öppen skog där lövträden dominerar.. Ett stort antal ekar, lindar, askar och aspar har befriats från påträngande gran.

I samband med aktivitetsdagen den 23 oktober fick vi besök av en forskare från SLU som arbetar med ett forskningsprojekt, EnviroCitizen, som genomförs i 6 olika länder inom EU och handlar om "fågelskådningens potential för att odla ett grönt engagemang". Hon intervjuade deltagare och deltog även i arbetet.

Under hösten var ROF:s Naturvårdsgrupp och övriga engagerade medlemmar nominerade till "Roslagens naturvårdspris 2021" Föreningen och Naturvårdsgruppen presenterades i en stor artikel i Norrtälje Tidning med bilder och intervjuer gjorda på Hasselhorn.

Naturstig vid Mälby

Vid Mälby, strax öster om Väddö kyrka, har en naturstig anlagts. Naturstigen har ett antal stationer där skyltar berättar om det agrara landskapets utveckling från yngre järnålder till nutid. I ett samarbete mellan markägaren Livsuniversitet och ROF anordnades under våren och sommaren 11 vandringslängs naturstigen där ROF stod för guidningen.

Under hösten genomfördes en arbetsdag där ROF tillsammans med Naturskyddsföreningen röjde syren vid en torpgrund och eldade ris.

Restaurering av Hållviks våtmark

Under 2021 färdigställdes restaureringen av Hållviks våtmark, nordväst om Edsbro, som initierades av ROF. Totalt 33 hektar ny våtmark har skapats på Holmens Skogs marker. Under våren proppades dammen och våtmarken fylldes med vatten. Under våren iaktogs både sångsvan, trana, skogssnäppa och på sensommaren försärla vid våtmarken.

I samband med att dammen byggdes skapades en fiskvandringväg. Ett antal träd behövde avverkas för fiskpassagen. ROF utförde sammanlagt 5 dagsverken med att avverka träden där vandringvägen skulle anläggas.

Regional skogsstrategi

Arbetet med att ta fram en regional skogsstrategi har fortsatt under 2021. Länsstyrelsen, som ansvarar för projektet, har under året anordnat digitala dialogträffar. ROF:s representant har deltagit i två av dessa träffar. ROF har även lämnat remissvar angående den regionala skogsstrategin. Föreningen pekar

på att EU enhälligt beslutat att 30 procent av alla ekosystem ska skyddas, varav 10 procent ska vara strikt skyddade samt att kalhyggesbruk ska användas med försiktighet och skogar som aldrig varit kalavverkade skall skyddas för att säkerställa den biologiska mångfalden.

Holkgruppen

Under året har en holkgrupp bildats i ROF. Syftet är att tillverka fågelholkar för försäljning samt för uppsättning i naturen. Överskottet från försäljningen ska primärt användas till att tillverka och placera ut specialholkar, till exempel för stare, göktyta och ugglor. Under 2021 såldes 79 holkar. Den 8 december anordnade holkgruppen en holksnickarkväll i Svanberga skola. Elva deltagare hjälptes åt att skruva ihop fågelholkar. ROF fick under verksamhetsåret 12 knipholkar från länsstyrelsen. Dessa sattes upp längs Erkens stränder på Hasselhorn och Rumpudden. Holkgruppen har tagit fram ett antal prototyper på holkar för olika fågelarter. Dessa visades upp på ROF:s årsmöte i september. Gruppen har även uppdaterat artiklarna på föreningens hemsida som handlar om fågelholkar.

Projekt tornseglarholkar

2021 fick ROF virke till att bygga nya tornseglarholkar från Rimbo Timmer och 42 nya tornseglarholkar byggdes. Dessa har satts upp på 10 nya platser i kommunen.

Totalt har projektet satt upp 106 holkar på 29 ställen i Roslagen.

Nästan alla holkar var bebodda av pilfinkar, gråsparvar och stare. Projektet ska fortsätta kommande år 2022.

Ornitologiska undersökningar/aktiviteter

ROF deltog i den internationella midvinterinventering av sjöfågel som pågått sedan 1967.

Vinterräkningen av sjöfågel är därmed en av de längsta inventeringsserierna av svenska fåglar. ROF har som vanligt inventerat kuststräckan längs Vaddö.

Föreningsmedlemmar har också deltagit med 2 olika rutter i Nattfågeltaxeringen som syftar till att bevaka förändringar i nattaktiva fågelarternas häckande bestånd på nationell nivå. Sedan några år tillbaka räknas även dagg- och groddjur på rutterna. Varje rutt körs vid tre olika tillfällen varje vår och sommar.

Föreningsmedlemmar har inventerat 5 standardrutter i Norrtälje kommun. En standardrutt är en på förhand bestämd plats och är en kombination av punkt- och linjetaxering. Standardrutterna har funnits sedan 1996 och syftet är att täcka in ett brett och representativt urval av Sveriges olika naturtyper och fågelförekomster.

Andra aktiviteter har varit kustfågelinventering under sommaren, ringmärkning och sträckfågelstudier på Svenska Högarna.

Enskilda medlemmar har ringmärkt fiskgjuse, ormvråk och havsörn.

Fågelmatning i Rimbo

Med tillstånd från Norrtälje Kommun har en fågelmatning startats i ROF:s regi, i Näsets friluftsområde norr om Rimbo. Matningen kom i gång den första november och kommer att pågå fram till och med april 2022.

Matningen består av en fröbehållare som rymmer ca 20 kg solrosfrö, en nötbhållare och möjlighet att hänga upp talgbollar och annat matnyttigt. Intill anläggningen har en informationstavla med fågelmotiv av konstnären Lars Jonsson placerats. På tavlan framgår det att ROF ansvarar för matningen. Där finns även ett swishnummer så att allmänheten kan lämna ett bidrag till fågelmat. Tavlan har tryckts av Pax Skyltmakeri i Rimbo.

Ansvarsarter och ansvarsbiotoper i Norrtälje kommun

ROF har sedan 2018 bedrivit ett så kallat LONA-projekt för ett arbete kring ansvarsarter och ansvarsbiotoper för Norrtälje kommun. Under några års tid har särskilt utsedda arter eftersökts för att veta deras status i kommunen, bland annat höksångare. Resultaten kommer att ingå i slutrapporten som lämnas in 2022.

Yttranden/skrivelser

ROF har avgett ett remissvar angående inrättandet av Koffertbergets naturreservat norr om Syningen.

ROF har även haft dialog med Norrtälje kommun angående de minst sagt rudimentära förbudsskyltarna invid Norrtäljeån som förbjuder matning av änder i ån.

Norrtälje Naturvårdsstiftelse

ROF har under året varit representerad i Norrtälje naturvårdsstiftelses styrelse genom Christer Stighäll och Gabriel Ekman. ROF har i stiftelsens arbete aktivt arbetat för att återskapa stiftelsens naturvårdsprofil genom att initiera flera projekt, däribland återskapande av en naturvårdsarbetsgrupp samt att initiera projekt genom projektmedelansökningar till Roslagens sparbanksstiftelse, Alvins fond och till LONA (Lokala Naturvårdsprojekt) som beviljas av Länsstyrelsen. Det senare har inneburit att det under år 2021 bedrivits projekt knutna till gammelekområden i Roslagen, fladdermöss och mnemosynefjäril. Projektledare för dessa har varit biolog Ossian Rydebjörk och ROF har haft huvudansvaret för mnemosynearbetet.

Norrtälje, den 6 mars 2022

För Roslagens Ornitologiska Förening

Magnus Bladlund

Sekreterare